

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

زمان مجاز: ۱۰ صبح ۱۵ دقیقه ۹۰ دقیقه

شماره نام خانوادگی	شماره ردیف	شماره برگه
شماره نام خانوادگی	شماره ردیف	شماره برگه

مجموعه نیم سال اول ۹۸-۹۷

پایه سوم ۵ ساله
پایه پنجم ۷ ساله

مهر مدرسه

کد رهگیری:	۲۹۷۶/۰۶
تاریخ:	۱۳۹۷/۱۱/۱۵
مکان:	منطقه ۲
کتاب:	دانش منطق «منتظری مقدم»
موضوع:	از ابتدای تصدیقات تا اول صناعات خمس (ص ۳۲۸-۱۶۱) به استثنای نقض تام و نقض موضوع (ص ۲۵۳-۲۴۷)، براین اشکال اربعه (اصل اشکال خوانده شود)، قیاس اقترانی شرطی و اقسام آن (ص ۳۱۴-۲۹۱) و درس ۲۳ (اقسام قضایای موجهه) (ص ۱۸۷-۱۷۹) و موارد برای مطالعه

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد ملی: مدرسه علمیه: شهرستان: استان:

۱- چرا «مربک تام خبری»، متصف به صدق و کذب می شود؟ ص ۱۶۶

الف. حکایت از واقع ☒

ب. داشتن معنای کامل ☐

ج. تحقق در ذهن انسان ☐

د. تشکل از اسم و کلمه ☐

۲- قضیه «خدا کریم است» به اعتبار ظرف تحقق موضوع، چه نوع قضیه ای است؟ ص ۱۷۴

الف. شخصی ☐

ب. خارجی ☒

ج. حقیقی ☐

د. طبیعی ☐

۳- از صدق «کل ج ب است»، صدق کدام گزینه را می توان نتیجه گرفت؟ ص ۲۱۸

الف. کل ج است. ☐

ب. بعض ج نیست. ☐

ج. بعض ج ب نیست. ☐

د. بعض ج ب است. ☒

۴- سیر کشف معلوم در کدام استدلال از جزئی به کلی است؟ ص ۲۵۸

الف. خلف ☐

ب. مساواة ☐

ج. تمثیل ☐

د. استقراء ☒

۵- شرایط صدق قضیه انفصالی حقیقی را به همراه مثال توضیح دهید. ص ۲۰۶ و ۲۰۷-۲ نمره

جواب: در صورتی این قضیه انفصالی، صادق خواهد بود که یا در آن مقدم صادق و تالی کاذب باشد یا مقدم کاذب و تالی صادق باشد، مانند: «یا این عدد فرد است یا زوج»، بنابر این اگر مقدم و تالی هر دو کاذب یا هر دو صادق باشند، قضیه شرطیه انفصالی حقیقی، کاذب خواهد بود. مانند: «یا این عدد زوج است یا قابل قسمت به دو» و یا «عدد سه زوج است یا قابل قسمت به دو»

۶- «وحدت قوه و فعل» و «وحدت در حمل» از وحدت های معتبر در تناقض را با مثال تبیین نمایید. ص ۲۲۲-۲ نمره

جواب:

وحدت قوه و فعل: قوه به معنای استعداد و توان برای شدن است و فعل به معنای شدن. مانند دو قضیه علی مجتهد است بالقوه و علی مجتهد نیست بالفعل متناقض نیستند. زیرا وحدت در قوه و فعل ندارند. وحدت در حمل: اگر دو قضیه در حمل اولی (موضوع و محمول اتحاد مفهومی دارند) و حمل شایع (موضوع و محمول تنها اتحاد مصداقی دارند) با یکدیگر اختلاف داشته باشند متناقض نخواهند بود، مانند: قضیه جزئی جزئی است به حمل اولی و جزئی جزئی نیست به حمل شایع متناقض نیستند.

۷- عکس نقیض هر یک از قضایای زیر را بنویسید. (در صورت عکس داشتن) ص ۲۲۷ تا ۲۴۳-۲ نمره

الف) عکس نقیض موافق «بعضی انسان ها غیر کاتب هستند»: جواب: ندارد.

ب) عکس نقیض مخالف «بعضی فلزات مس نیستند»: جواب: بعضی از غیر مس ها فلز هستند.

ج) عکس نقیض مخالف «هر انسانی عاقل است»: جواب: هیچ غیر عاقلی انسان نیست.

د) عکس نقیض موافق «بعضی بی پول ها بی سواد نیستند»: جواب: بعضی باسوادها پول دار نیستند.

۸- چرا سالبه جزئیه عکس مستوی ندارد؟ با مثال توضیح دهید. ص ۲۳۰ - ۲ نمره

۲

جواب: قضیه سالبه جزئیه هنگامی صادق خواهد بود که یا محمول اخص از موضوع باشد یا اعم من وجه یا متباین با موضوع، اگر چه در دو صورت اخیر عکس قضیه به نحو سالبه جزئیه صادق است. اما در حالت نخست نه به صورت جزئی و نه به صورت کلی درست نخواهد بود. مثلاً از قضیه «بعضی از حیوانات پرنده نیستند» نمی‌توان نتیجه گرفت: «بعضی از پرندگان حیوان نیستند» هنگامی که قضیه‌ای به نحو جزئی صادق نباشد بر اساس قانون تداخل به صورت کلی حتماً صادق نخواهد بود.

۹- ارزش معرفتی تمثیل را بررسی نمایید. ص ۲۶۷ - ۲ نمره

۲

جواب: در میان انواع استدلال غیر مباشر تمثیل ضعیف‌ترین نوع استدلال است زیرا وجود مشابهت بین دو موضوع نمی‌تواند دلیل تامی بر مشابهت آن دو در همه جهات از جمله حکم باشد از این رو گفته‌اند: نتیجه استدلال تمثیلی از قطعیت برخوردار نیست. البته فراوانی و شدت مشابهت می‌تواند نتیجه احتمالی را تا سر حد ظن بالا ببرد، شایان توجه اینکه چنان چه در تمثیلی کشف شود جامع تمام علت حکم در اصل است به طور یقین همان حکم در فرع نیز تصدیق می‌شود بازگشت چنین تمثیلی در حقیقت به قیاس است.

۱۰- شکل هر یک از قیاس‌های ذیل را نام برده در صورت منتج بودن، نتیجه و در صورت عقیم بودن علت را بنویسید. ص ۲۸۶

۲

تا ۳۰۶ - ۲ نمره

الف) هیچ انسانی نشخوارکننده نیست، هر انسانی نویسنده است. جواب: شکل سوم - عقیم - عدم رعایت موجب بودن صغری
ب) بعضی از انسان‌ها حیوانند هر ناطقی انسان است. جواب: شکل چهارم - عقیم - در شکل چهارم اگر هر دو مقدمه موجب باشند نباید صغری جزئیه باشد.

ج) هر طلایی فلز است و هر طلایی گران‌قیمت است. جواب: شکل سوم - بعضی فلزات گران‌قیمت هستند.

د) هیچ مسلمانی کافر نیست و هر کافری حق را انکار می‌کند. جواب: شکل اول - عقیم - زیرا صغری سالبه است.

۱

۱۱- راه‌های استنتاج در قیاس استثنایی مانعة الخلو را با مثال تبیین نمایید. ص ۳۲۰ - ۱ نمره

جواب: ۱. رفع مقدم برای استنتاج وضع تالی؛ مانند: «یا مکافات عمل در دنیا است یا در آخرت لیکن مکافات عمل در دنیا نیست، پس مکافات عمل در آخرت است.» ۲. رفع تالی برای استنتاج وضع مقدم؛ مانند: «یا برای ایجاد شب و روز، زمین حرکت می‌کند یا خورشید، لیکن خورشید حرکت نمی‌کند، پس زمین حرکت می‌کند.»